

Tirsdag 6. juni 1944

Ord for dagen: Grunnlovens § 102: "Husinkvisisjoner må ikke finne sted uten i kriminelle tilfelle."

Privatlivets fred - det er en av hovedhjørnesteinene i våre begreper om personlig frihet. Grunnlovens § 102 beskytter våre hjem mot inntrengen fra statsmaktenes side, uten i det tilfelle da det er en strafferettslig sak som skal oppklares. Hvordan de enn snur og vender på det, kan ikke tyskerne få vridd det til at det er strafferettslige grunner som får dem til å herje, ødelegge og plyndre våre hjem nå om dagen.

I VENTETIDEN.

Vi kan nå regne med at første runde av kampen mot arbeidsmobiliseringen er over, og den har klart gått til hjemmefronten. Fullt så absolutt som noen har villet ha det til, er seiren imidlertid ikke. Flere steder utover landsbygda har dessverre frammettet til registreringen vært altfor stort. Men dette må ikke tas som noe nederlag, men bare som det det er - et resultat av manglende opplysning og vurderingsevne. De fleste av de som har meldt seg har sikkert regnet med to ting. For det ene regner de med at de ikke vil bli utskrevet allikevel da de er beskjeftiget i landbruket og tyskerne ikke kan unnvære dem der, men først og fremst er de på det rene med - og det er det viktigste - at de under ingen omstendigheter vil møte dersom de blir utskrevet. På det punkt er holdningen helt klar også hos de som har meldt seg nå.

De fleste stedene har imidlertid frammettet til mobiliseringen vært minimalt. For Oslo regnet en således med at 55 hadde møtt fram til og med 31.5., i Porsgrunn 1 eller muligens 3, i Skien 3, i Brevik 0 o.s.v. Også fra landsbygda er det en rekke pene tall å vise fram, således fra Hallingdal der en møtte fram og han var i ovenkjøpet nægist. Antallet frammette for Magnor var 3, Strømmen 3, Gjarpen og Solun 4 o.s.v. En ting skal vi merke oss. Den ungdommen som i all-fall midlertidig må gjemme seg bort, fordi den nekter å møte fram til AT eller "nasjonal" arbeidsinnsats, vil lett være tilbøyelig til å mene at tiden er inne til vepnet kamp mot undertrykkerne. Men en yter nå en innsats ved å vente, holde seg i form og være beredt. Dessuten har den allierte overledelse gitt klar beskjed: Gå ikke til aksjon for tidlig! Vent på ordre fra den militære overkommando! Sørg for ikke å bli oppdaget og tatt! Vi er villige til å sette inn alt vi kan når vi får signalet. Men det er bare i tyskernes interesse om vår beredskap skulle bli avdekket på et for tidlig tidspunkt. Lokale oppstander kan tyskerne lett knuse og derved sikre seg nå senere angrep.

Både i Frankrike og Danmark har tyskerne sendt ut falske flyveblad, der de oppfordrer til partisaner, og den allierte overkommando har gjentagne ganger advart mot slike provokasjoner. Vi må selvsagt også være på vakt. Når signalet kommer vil det skje i slike former at vi ikke vil være i tvil.

Alle flyveblader med ordre til hjemmefronten vil bli bekreftet fra den allierte overledelse gjennom London kringkasting.

Hvad skal da den bortgjemte ungdommen gjøre? Først og fremst må den holde seg i ro og ta arbeid der de er sikre mot overraskende arrestasjoner. Her må vi andre hjelpe til, først og fremst befolkningen på landsbygda. Og folk må lære å holde munn. Det er ikke noe å snakke om at det arbeider en 22 års bygutt på garden din, og det er heller ikke å fly bygda rundt med at det er en hos naboen. Uansvarlig prat har ført mange gode nordmenn ut i ulykken, og de som skravler har fått mange tunge stunder etterpå ved å vite at de ufrivillig har vært årsaken til at gode nordmenn har miste livet.

De som ikke er direkte i faresonen må også holde seg rolige. Ingen må la seg provosere til handlinger hvis følger ingen kan overskue. Det er hjemmefrontens ledelse som avgjør hvor og når en offensiv skal settes inn. Det er vår sak å vise disiplin og framfor alt ikke øde krefter til ingen nytte, og derved redusere vår slagkraft den dag da resultatet kan oppnås.

... Vi kan nå bare se med tilfredsdelst at vår ungdom på en glimrende måte har slått tilbake fiendens første forsøk på å tvangs-mobilisere oss. I Oslo var der de tre første registreringsdager møtt frivillig henholdsvis 6, 16 og 6; d.v.s ialt 28. Rapportene fra det øvrige land viser like gode resultater. Makthaverne er klar over nederlaget og tyr nå til desperate midler for å få tak i ungdommen. Klappjakten er i full gang; nå tar de det de får tak i, uansett om de hører til de tre årsklasser eller ikke. Polkøer, trikker og busser blir tømt for mannfolk. I Bærum tok de kinoene om kvelden den 23. f.m. Idag, den 25, ble parken ved Sagene innringet, og de som prøvde å slippe unda, ble beskytt. Dette er eksempler i fleng, vi må være forberedt på nye aksjoner. Merk dere følgende:

1. De som er registreringspliktige, må hverken være hjemme eller på arbeidsplassen. De må komme seg ut av tettgrøndte strøk, ut på landet til slekt eller venner som kan hjelpe med arbeid, husly og mat.
2. Den mannlige ungdom forøvrig må unngå kinoer, forsamlingslokaler eller forlystelsessteder av enhver art. Stå ikke på heng på gatenjornene! Hvis makthaverne systematisk prøver å sikre seg også ungdom av de øvrige årsklasser, må disse følge eksemplet og stikke seg vekk. Vær vaken og snar-rådig!
3. Den øvrige befolkning plikter å hjelpe på alle måter! De som kommer i første rekke er bønder, arbeidsgivere, forsamlingsmyndigheter, jøp-menn, togpersonale o.s.v. Den som svikter, vil bli husket.
4. Vi advarer mot politiske eventyrene som prøver å fiske i rørtvann. Lytt til råd fra folk dere vet er å stole på. Ingen må foreta handlinger som avhenger av hjelp utenfra!

Nyheterne fra London mandag kl. 18.30.

Italia. Roma er på allierte hender. Byen ble fullstendig besatt i natt, og 5. armé har allerede passert gjennom byen. General Mc Clark, sjefen for den seirrike 5. armé, talte til sine kompanisjefer fra balkongen ved Plaza Venezia i Rom, den balkongen hvorfra Il Duce har brølt ut sine svulstige taler i tidligere dager. Han uttalte at denne seir ville ha vært umulig uten den innsats som franske, britiske og amerikanske tropper har gjort. Den 10. og 14. tyske armé er praktisk talt utsløttet. Fanger-tallet er nu kommet opp i over 20.000, og store mengder av krigs-materiell og utstyr er erobret eller ødelagt. Den 5. armé har allerede rykket over Tibern på flere steder, og de retirerende tyske tropper er blitt sterkt bombardert, og de allierte behersker nu også hovedveien østover. Den 5. juni var en festdag i Roms historie, som sent vil glem-mes. Treppene ble møttatt med overstrømmende begeistring over alt, og gatene var praktisk talt ufremkommelige. I Øst rykker den 3. armé fram langs fjellveien fra Roma til Pescara i hurtig tempo og har erobret 4 fiendtlige støttepunkter.

Vestfronten. Over 500 store amerikanske bombefly, eskortert av jegere, angrep i dagsslys idag radiostasjon, luftvern og militære anlegg i Bou-logne- og Calaisdistriktene. Britiske fly angrep i natt Köln og kommunikasjonslinjer i Nord-vest-Frankrike og flyplasser utenfor Paris. Mine-utlegging i fiendtlige farvann. Tunge amerikanske bombefly i Storbritan-nia var 3 ganger ute på tukt igår. Det største angrep ble rettet mot Bologna. Dessuten ble flyplasser nord for Paris bombet. Andre fly rettet angrep mot broer over Seinen.

Tyskland. Hitler har gitt en ny straffebestemmelse for den tyske befolkning, hvori det bl.a. heter at dødsstraff kan idømmes hvis "sunt folke-vett tilsier at normal straff ikke er tilstrekkelig".

"FOLKEAVSTEMNING" ?

Følgende spørsmål ble forelagt Kirkedepartementets funksjonærer like før kontortidens slutt pinsesaften:

1. Tar De bestemt og uten noe som helst forbehold fra den avtale mellom emigrantstyret i London og Sovjetsanvoldet, som åpner adgang til å besette vårt land med den røde hær?

2. Vil De slutte opp om de felles nasjonale bestrebelser for å sikre fedrelandet, og i deres stilling yte etter evne i kampen mot bolsjevismen og i arbeidet for Norges nyreisning?

Ingen fikk forlate kontorene før spørsmålet var besvart, ble det meddelt. Det er en selvsagt ting at man undlater å svare på den slags spørsmål.